YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
26 päivänä marraskuuta 1998 *

Asiassa C-370/96,

jonka Dioikitiko Efeteio Thessalonikis (Kreikka) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Covita AVE

vastaan

Helleenien tasavalta

ennakkoratkaisun tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 (EYVL L 175, s. 1) 13 artiklan, tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan, tullivelkaan perustuvien tuonti- tai vientitullien määrien kirjaamisesta tileihin ja niiden maksamisen edellytyksistä 14 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1854/89 (EYVL L 186, s. 1) 3 ja 5 artiklan sekä Bulgariasta peräisin olevien kirsikoiden tuontia koskevasta tasoitusmaksusta 22 päivänä kesäkuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1591/92 (EYVL L 168, s. 18) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. Hirsch (esittelevä tuomari) sekä tuomarit G. F. Mancini ja R. Schintgen,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Covita AVE, edustajanaan asianajaja D. Savvopoulos, Giannitsa,

— Kreikan hallitus, asiamiehenään valtion oikeudellisen neuvoston oikeudellinen apulaisneuvonantaja G. Kanellopoulos,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston jaostopäällikkö C. de Salins ja saman osaston hallinnollinen avustaja F. Pascal,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Assistant Treasury Solicitor J. E. Collins,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet M. Condou-Durande ja M. Nolin,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Covita AVE:n, edustajanaan D. Savvopoulos, Kreikan hallituksen, asiamiehinään G. Kanellopoulos ja ulkoasiainministeriön Euroopan yhteisöjä koskevia asioita hoitavan erityisosaston tieteellinen erityisavustaja G. Karipsiadis, Ranskan hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston ulkoasiainsihteeri C. Vasak, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehinään J. E. Collins ja barrister S. Moore, ja Euroopan yhteisöjen komission, asiamiehenään M. Condou-Durande, 2.4.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 28.5.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Dioikitiko Efeteio Thessalonikis on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 24.10.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 25.11.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 (EYVL L 175, s. 1) 13 artiklan, tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan, tullivelkaan perustuvien tuonti- tai vientitullien määrien kirjaamisesta tileihin ja niiden maksamisen edellytyksistä 14 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1854/89 (EYVL L 186, s. 1) 3 ja 5 artiklan sekä Bulgariasta peräisin olevien kirsikoiden tuontia koskevasta tasoitusmaksusta 22 päivänä kesäkuuta 1992 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1591/92 (EYVL L 168, s. 18) tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat vuoden 1991 alusta kirsikoiden ja viinirypäleiden teollista jalostamista harjoittanut kreikkalainen osakeyhtiö Covita AVE (jäljempänä Covita) sekä Kreikan valtio ja joka koskee Bulgariasta peräisin olevien kirsikoiden tuontia koskevan tasoitusmaksun kantamista jälkitullauksin.

Yhteisön lainsäädäntö

3 Tosiseikkojen tapahtumisen ajankohtana tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1991 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 2587/91 (EYVL L 259, s. 1) säädettiin kirsikkojen osalta seuraavasta luokittelusta:

"0809 Tuoreet aprikoosit, kirsikat, persikat (myös nektariinit), luumut ja oratuomenmarjat:

— —

0809 20 — Kirsikat:

0809 20 10 — — tullattaessa 1.5.—15.7.

0809 20 90 — — tullattaessa 16.7.—30.4."

4 Hedelmä- ja vihannesalan yhteisestä markkinajärjestelystä 18 päivänä toukokuuta 1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1035/72 (EYVL L 118, s. 1), sellaisena kuin se on useaan kertaan muutettuna, 2 artiklan 1 kohdassa säädetään laatuvaatimusten vahvistamisesta tuoreina kuluttajille toimitettaville tuotteille, joihin myös kirsikat kuuluvat. Kirsikoiden ja mansikoiden laatuvaatimuksista 30 päivänä maaliskuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 899/87 (EYVL L 88, s. 17) liitteessä I asetetaan kirsikoiden laatuvaatimukset, jotka koskevat lajien Prunus avium L. ja Prunus cerasus L. lajikkeiden tai niiden hybridien kirsikoita, jotka on tarkoitettu myytäviksi kuluttajille tuoreina, teolliseen jalostukseen tarkoitettuja kirsikoita lukuun ottamatta. Kirsikat luokitellaan neljään laatuluokkaan: ekstraluokkaan sekä I, II ja III luokkaan.

5 Asetuksen N:o 1035/72 25 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos kolmansista maista tuodun tuotteen tulohinta pysyy kahden peräkkäisen markkinapäivän ajan vähintään 0,6 ecua alemmalla tasolla kuin viitehinta, kyseiselle lähtömaalle määrätään muuten kuin poikkeustapauksissa tasoitusmaksu.

6 Kirsikkojen viitehintojen vahvistamisesta markkinointivuodeksi 1992 15 päivänä huhtikuuta 1992 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 956/92 (EYVL L 102, s. 27), vahvistettiin laatuluokkaan I kuuluville tuotteille viitehinta, joka oli 125,70 ecua 100 kilogrammalta vuoden 1992 kesäkuussa.

7 Komissio antoi 22.6.1992 asetuksen N:o 1591/92, jonka 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Kirsikoista (CN-koodi ex 0809 20), jotka ovat peräisin Bulgariasta, kannetaan tasoitusmaksu, joka on määrältään 37,86 ecua 100 nettokilogrammalta."

Tämä asetus julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 23.6.1992. Asetuksen 2 artiklan mukaan se tuli voimaan 24.6.1992.

8 Asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Toimivaltaiset viranomaiset voivat jättää sellaisten tuonti- tai vientitullien jälkitullauksen toimittamatta, jotka ovat jääneet kantamatta toimivaltaisten viranomaisten sellaisen erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut tullivelan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita."

9 Asetuksen N:o 1430/79, sellaisena kuin se on muutettuna 7.10.1986 annetulla neuvoston asetuksella N:o 3069/86 (EYVL L 286, s. 1), 13 artiklan 1 kohdassa, säädetään seuraavaa:

"Tuontitullit voidaan palauttaa tai peruuttaa muissa kuin A—D jaksossa tarkoitetuissa erityisissä tilanteissa, jotka johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin.

Tilanteet, joissa ensimmäistä alakohtaa voidaan soveltaa, sekä tällöin noudatettavaa menettelyä koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritetään 25 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Palauttamiselle tai peruuttamiselle voidaan asettaa erityisehtoja."

10 Neuvoston asetuksen N:o 1430/79 4 a, 6 a, 11 a ja 13 artiklan yksityiskohtaisten menettelysääntöjen vahvistamisesta 12 päivänä joulukuuta 1986 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3799/86 (EYVL L 352, s. 19) 4 artiklassa luetellaan ne erityiset tilanteet, jotka johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin.

11 Asetuksen N:o 1854/89 1 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tätä asetusta sovellettaessa tarkoitetaan

— —

c) *tileihin kirjaamisella* tulliviranomaisen tilikirjoihin tai muulle vastaavalle tietovälineelle suorittamaa tullivelasta johtuvan tuonti- tai vientitullin kirjaamista;

— —".

12 Tämän asetuksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jos tullivelasta johtuvaa tullin määrää ei ole kirjattu tileihin 3 ja 4 artiklan mukaisesti tai jos se on kirjattu tileihin lain mukaan kannettavaa määrää pienempänä, kannettava tai kannettavaksi jäävä tullien määrä on kirjattava tileihin kahden päivän

kuluessa siitä päivästä, jona tulliviranomaiset ovat todenneet tilanteen ja voivat laskea lain mukaan kannettavan määrän sekä osoittaa henkilön, jonka maksettavana kyseinen määrä on. Tätä määräaikaa voidaan pidentää 4 artiklan mukaisesti."

Pääasia

13 Covita aloitti 28.5.1992 Bulgariasta peräisin olevien tuoreiden, teolliseen jalostukseen tarkoitettujen kirsikoiden tuonnin Kreikkaan.

14 Covita oli välttääkseen tasoitusmaksun säätämistä koskevan riskin päivittäin yhteydessä Skydraksen tullitoimipaikkaan, jossa kirsikoita koskeva ilmoitus oli tehty. Tullitoimipaikka ilmoitti 3.7.1992 Covitalle asetuksesta N:o 1591/92 ja Covita lopetti tämän johdosta tuonnin. Komissio antoi tämä asetuksen tiedoksi Kreikan maatalousministeriölle 29.6.1992 päivätyllä teleksillä. Maatalousministeriö lähetti tiedoksiannon Skydraksen tullitoimistoon 2.7.1992 päivätyllä teleksillä, jonka tullitoimisto vastaanotti 3.7.1992. Komissio väittää sitä vastoin, että se oli lähettänyt ensimmäisen telekopion 23.6.1992 Kreikan maatalousministeriöön tiedottaakseen tälle asetuksen antamisesta.

15 Skydraksen tullitoimipaikka oli 21.12.1992 vaatinut asetuksen N:o 1591/92 mukaisesti Covitalta jälkikäteen 83 580 760 Kreikan drakman (GRD) suuruisen tasoitusmaksun maksamista, joka koski Bulgariasta peräisin olevien kirsikoiden tuontia 24.6. ja 1.7.1992 välisenä aikana.

16 Covita nosti näitä tasoitusmaksupäätöksiä koskevan kumoamiskanteen väittäen, että asetuksella N:o 1591/92 säädetty tasoitusmaksu koskee vain tuoreena syötäviä

kirsikoita, joita laatuvaatimukset ainoastaan koskevat ja että jälkikäteen suoritettu maksun määrääminen rikkoo luottamuksensuojan periaatetta. Pääasiassa valitettiin Dioikitiko Efeteio Thessalonikisiin, joka päätti lykätä asian käsittelemistä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Voidaanko neuvoston asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa käytettyä käsitettä 'erityiset tilanteet' ja neuvoston asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa käytettyä käsitettä 'toimivaltaisen viranomaisen erehdys' tulkita siten, että kun niitä tarkastellaan kumpaakin erikseen tai yhdessä toistensa tai joidenkin muiden tarkasteltavana olevaan asiaan sovellettavien mahdollisten säännösten tai periaatteiden kanssa, ne koskevat myös tapausta, jossa vilpittömässä mielessä toiminut maahantuoja on vastaanottanut kolmannesta maasta tuotuja tavaroita tulliviranomaisen luovutettua ne, ja saattanut ne vapaaseen vaihdantaan maksamatta komission asetuksessa N:o 1591/92 säädettyä tasoitusmaksua, kun maksamatta jättämisen syynä on se seikka, että toimivaltainen tulliviranomainen ei ollut tietoinen tästä viimeksi mainitusta asetuksesta joko siitä syystä, että välittömästi sovellettavan yhteisön asetuksen antamista koskevaa täsmällistä tiedotusjärjestelmää ei ole olemassa, tai siitä syystä, että yhteisön toimielinten ja asianomaisten kansallisten toimielinten välinen yhteistoiminta on puutteellista, tai jostain muusta syystä, joka ei missään tapauksessa liity maahantuojan toimintaan, vai riittääkö tasoitusmaksun jälkikäteiseen määräämiseen pelkästään se seikka, että asetus on annettu?

2) Ovatko tullivelan tileihin kirjaamisesta annetun neuvoston asetuksen N:o 1854/89 3 ja 5 artiklassa säädetyt määräajat sellaisia, että tulliviranomainen menettää niiden noudattamatta jättämisen johdosta oikeuden kirjata tasoitusmaksu tileihin ja kantaa se? Kun siitä, kun tulliviranomainen havaitsi tilanteen ja saattoi laskea maksettavan määrän, on kulunut yli viisi kuukautta, voidaanko poikkeuksellisia tilanteita tai force majeure -tapausta lukuun ottamatta katsoa, että asiassa on ylitetty se kohtuullinen aika, jonka kuluessa tulliviranomaisen olisi pitänyt toimia?

3) Kohdistuuko riidanalainen tasoitusmaksu yksinomaan syötäväksi tarkoitettuihin tuoreisiin kirsikoihin vai koskeeko se myös teolliseen valmistukseen tarkoitettuja kirsikoita?"

Kolmas kysymys

17 Kolmas kysymys on tutkittava ensimmäiseksi, sillä ensimmäisellä ja toisella kysymyksellä on merkitystä ainoastaan siinä tapauksessa, että asetusta N:o 1591/92 sovelletaan myös teolliseen jalostukseen tarkoitettuihin kirsikoihin.

18 Covita korostaa, että laatuvaatimukset eivät koske sen tuomaa kirsikkalajiketta, joka on ominaisuuksiensa vuoksi tarkoitettu teolliseen käyttöön. Asetuksen N:o 1591/92 perustelukappaleissa otetaan huomioon Covitan mukaan I laatuluokan kirsikat. Asetuksessa säädettiin tämän johdosta tasoitusmaksusta vain niiden tuotteiden osalta, joita koskivat I laatuluokan laatuvaatimukset. Covita muistuttaa tässä yhteydessä, että asetuksen N:o 1591/92 1 artiklassa viitataan yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 0809 20, jossa on tavarankuvaus "kirsikat" ja jossa alanimikettä koskevaa numerosarjaa edeltää maininta "ex". Covitan mukaan tämä maininta tarkoittaa, että tasoitusmaksu koskee vain osaa tämän nimikkeen tuotteista, eli I laatuluokan tuotteita.

19 Tätä perustelua ei voida hyväksyä. On totta, että asetuksessa N:o 956/92 vahvistetaan I laatuluokkaan kuuluvien kirsikoiden viitehinta markkinointivuodelle 1992 ja että asetuksen kolmas perustelukappale koskee tämän laatuluokan kirsikoiden viitehintaa.

20 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 18 kohdassa korostanut, viitehinta ja tulohinta vahvistetaan kuitenkin tuotteille, jotka kuuluvat samaan laatuluokkaan, jotta verrattavissa olevia tekijöitä voidaan verrata. Tämän vahvistamismenetelmän seurauksena ei siten voi olla, että tasoitusmaksu, joka asetuksen N:o 1035/72 25 artiklan 1 kohdan mukaan lasketaan viitehinnan ja tulohinnan välisen eron perusteella, koskisi vain kyseisen laatuluokan tuotteita.

21 Tällainen tulkinta olisi pikemminkin tasoitusmaksun määräämistä koskevan tavoitteen vastainen, jonka tarkoituksena on välttää sellaiset häiriöt yhteisön markkinoilla, jotka johtuisivat kolmansista maista lähtöisin olevien tavaroiden myynnistä poikkeuksellisen alhaisin hinnoin (ks. asia C-51/95 P, Unifruit Hellas v. komissio, määräys 5.2.1997, Kok. 1997, s. I-727, 21 kohta). Tämä tavoite voidaan tavallisesti saavuttaa vain, mikäli tasoitusmaksu koskee kyseisen tavaran kaikkia luokkia. Tämän johdosta lähtökohtana on pidettävä sitä seikkaa, että asetuksen N:o 1035/72 25 artiklan 1 kohdassa määrätty tasoitusmaksu käsittää mainitun tavoitteen saavuttamiseksi kaikki mainitut tuotteet, lukuun ottamatta nimenomaisesti säädettyä poikkeusta.

22 On todettava, että asetuksen N:o 1591/92 1 artiklan sanamuodolla tarkoitetaan Bulgariasta peräisin olevia kirsikoita ilman, että siinä tehtäisiin eroa laatuluokkien välillä. Asetuksen N:o 1591/92 1 artiklassa olevaa ex-mainintaa numerosarjan edellä ei tämän johdosta voida tulkita siten, että se aiheuttaisi poikkeuksen, joka rajoittaa tasoitusmaksun soveltamisalan I laatuluokan kirsikoihin.

23 Kolmanteen kysymykseen on siten vastattava, että asetuksessa N:o 1591/92 säädetty tasoitusmaksu koskee myös teolliseen jalostukseen tarkoitettuja kirsikoita.

Ensimmäinen kysymys

24 Asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan tulkinnan osalta on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan viranomaisten suorittama jälkitullaus on riippuvainen kolmen edellytyksen samanaikaisesta täyttymisestä (ks. etenkin asia C-250/91, Hewlett Packard France, tuomio 1.4.1993,

Kok. 1993, s. I-1819, 12 ja 13 kohta ja yhdistetyt asiat C-47/95—C-50/95, C-60/95, C-81/95, C-92/95 ja C-148/95, Olasagasti ym., tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6579, 32 kohta).

25 Ensinnäkin tullien kantamatta jättämisen täytyy johtua toimivaltaisen viranomaisen erehdyksestä. Tältä osin on muistettava, että velallisen perusteltua luottamusta suojataan asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan perusteella vain, jos viranomainen itse on luonut sen perustan, johon velallisen luottamus nojautui (ks. asia C-348/89, Mecanarte, tuomio 27.6.1991, Kok. 1991, s. I-3277, 22 ja 23 kohta). Toimivaltaisen viranomaisen erehdys on lisäksi kyseessä silloin, kun se on toimittanut virheellisiä tietoja, joiden perusteella velallisen perusteltu luottamus on syntynyt, kuten Covita väittää käsiteltävänä olevassa asiassa tapahtuneen.

26 Seuraavaksi on todettava, että toimivaltaisten viranomaisten erehdyksen on oltava sellainen, että vilpittömässä mielessä oleva maksuvelvollinen ei ole ammattikokemuksestaan ja osoittamastaan huolellisuudesta huolimatta kohtuudella voinut sitä havaita. Tältä osin on muistettava, että ne yhteisön säännökset, joissa määrätään tasoitusmaksusta, on julkaistava *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Julkaisemisen ajankohdasta lähtien jokaisen katsotaan saaneen tietoonsa tämä maksu (ks. vastaavasti asia 161/88, Binder, tuomio 12.7.1989, Kok. 1989, s. 2415, 19 kohta). Näin on asianlaita ainakin silloin, kun tavaroiden maahantuontia harjoittava ammattimainen toimija on tietoinen näitä tavaroita koskevan tasoitusmaksun säätämiseen liittyvästä välittömästä riskistä. Tällainen toimija ei voi olettaa, että jokaiselle tullitoimipaikalle ilmoitetaan välittömästi tasoitusmaksun säätämisestä, vaan sen on varmistuttava suorittamiinsa toimiin sovellettavasta yhteisön lainsäädännöstä seuraamalla sen toiminnan kannalta merkityksellisiä virallisia lehtiä. Tällaisen tiedonhankintavelvollisuuden asettaminen taloudelliselle toimijalle ei ole suhteeton vaatimus tasoitusmaksun säätämisellä tavoiteltuun päämäärän nähden, jonka tarkoituksena on häiriöiden välttäminen yhteisön markkinoilla, kun lisäksi otetaan huomioon yhteisön oikeuden yhtenäisen soveltamisen välttämättömyys.

27 On kuitenkin korostettava, kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 31 kohdassa todennut, että ei voida katsoa, että Covitan kaltainen taloudellinen toimija on saanut tietoonsa asetuksen N:o 1591/92 antamisen, jos se näyttää, että 23.6.1992 päivätty *Euroopan yhteisöjen virallinen lehti* ei ollut tuona ajankohtana saatavissa kreikan kielellä Euroopan yhteisöjen virallisjulkaisujen toimistossa Luxemburgissa. Jos näyttö tästä *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* julkaisemisen myöhästymisestä esitetään, huomioon olisi otettava se päivämäärä, jolloin virallisen lehden numero on tosiasiassa ollut saatavilla (ks. asia 98/78, Racke, tuomio 25.1.1979, Kok. 1979, s. 69, 15 kohta).

28 Lopuksi maksuvelvollisen on pitänyt noudattaa kaikkia voimassa olevien säännösten tulli-ilmoitusta koskevia määräyksiä. On myös todettava, että kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää, ovatko asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa mainitut kolme edellytystä täyttyneet käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvät olosuhteet huomioon ottaen (ks. edellä mainittu asia Olasagasti ym., tuomion 36 kohta).

29 Asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan tulkinnan osalta on todettava, että tämän säännöksen sanamuodosta johtuu, että tuontitullien palautus tai peruuttaminen on riippuvainen kahden samanaikaisen edellytyksen täyttymisestä, eli erityisen tilanteen olemassaolosta ja siitä, että taloudellisen toimijan ei voida katsoa syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin.

30 Lisäksi on korostettava, että asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa ja asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa tavoitellaan samaa päämäärää, eli vienti- ja tuontitullien jälkikäteisen maksamisen rajoittamista niihin tilanteisiin, jolloin maksaminen on perusteltua ja jolloin se soveltuu yhteen luottamuksensuojan periaatteen kaltaisen perusperiaatteen kanssa (ks. edellä mainittu asia Hewlett Packard France, tuomion 46 kohta).

31 Tämä näkökanta huomioon ottaen se seikka, että taloudellinen toimija luottaa toimivaltaisen viranomaisen antamaan virheelliseen tietoon, voitaisiin tietyin edellytyksin katsoa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan mukaiseksi erityiseksi tilanteeksi

huolimatta siitä, että asetuksessa N:o 3799/86 ei säädetä tästä tilanteesta. Luettelo, joka asetuksen N:o 3799/86 4 artiklassa esitetään asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan mukaisista erityisistä tilanteista, ei ole tyhjentävä (ks. vastaavasti edellä mainittu asia Hewlett Packard France, tuomion 39 ja 43 kohta).

32 Asetuksen N:o 1430/79 13 artiklassa tarkoitetun toisen edellytyksen osalta on kuitenkin muistettava, että asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan mukainen havaittavissa oleva erehdys vastaa asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan mukaista ilmeistä laiminlyöntiä (ks. em. asia Hewlett Packard France, tuomion 46 kohta).

33 Tämän johdosta jo edellä olevista 25 ja 26 kohdasta seuraa, että taloudellinen toimija, joka sellaisessa tilanteessa kuin missä Covita on käsiteltävänä olevassa asiassa, ei varmistu suorittamiinsa toimiin sovellettavasta yhteisön lainsäädännöstä seuraamalla sen toiminnan kannalta merkityksellisiä virallisia lehtiä, on laiminlyönyt huolellisuusvelvollisuutensa, ellei sitten osoiteta, että asetuksen N:o 1591/92 kreikan kielinen versio ei ollut saatavilla kyseisen ajanjakson aikana.

34 Ensimmäiseen kysymykseen on siten vastattava, että taloudelliseen toimijaan, jolla on kokemusta tuonti- ja vientialalta ja joka on tietoinen tasoitusmaksun säätämiseen liittyvästä välittömästä riskistä, ei voida siinä tapauksessa, että kyseisestä maksusta tosiasiassa säädetään, soveltaa asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan säännöksiä, kun toimijalla olisi ollut mahdollisuus saada tasoitusmaksun säätäminen tietoonsa tutkimalla *Euroopan yhteisöjen virallista lehteä*, minkä se on laiminlyönyt.

Toinen kysymys

35 Kansallinen tuomioistuin kysyy toisessa kysymyksessään, voiko taloudellinen toimija vedota siihen seikkaan, että jälkitullauksen toimittanut tulliviranomainen ei ole noudattanut asetuksen N:o 1854/89 3 ja 5 artiklassa säädettyä määräaikaa, ja menettääkö tulliviranomainen oikeutensa jälkitullaukseen, kun yli viisi kuukautta oli kulunut siitä hetkestä, kun tulliviranomainen on voinut laskea maksettavan määrän.

36 Asetuksen N:o 1854/89 3 ja 5 artiklassa säädettyjen määräaikojen ainoana tarkoituksena on toimivaltaisten viranomaisten suorittamaan tuonti- ja vientitullien tileihin kirjaamiseen liittyvien teknisten menettelysääntöjen nopea ja yhtenäinen soveltaminen. Mikäli tulliviranomainen ei noudata näitä määräaikoja, kyseinen jäsenvaltio voi joutua maksamaan viivästyskorkoa yhteisöille omien varojen käyttöön asettamisen yhteydessä yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29 päivänä toukokuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euratom) N:o 1552/89 (EYVL L 155, s. 1) 10 ja 11 artiklan mukaisesti. Tästä seuraa, että tulliviranomainen ei näiden määräaikojen perusteella menetä oikeuttaan asetuksen N:o 1697/79 säännösten mukaiseen jälkitullaukseen, koska asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään kantamatta jääneiden tullien jälkitullausta koskevasta kolmen vuoden määräajasta, joka lasketaan joko siitä päivästä alkaen, jolloin alun perin velalliselta vaadittu veron määrä kirjattiin tileihin, tai siitä päivästä alkaen, jolloin tullivelka on syntynyt, mikäli tileihin kirjaamista ei ole suoritettu.

37 Toiseen kysymykseen on siten vastattava, että tulliviranomainen ei menetä oikeuttaan tasoitusmaksun kantamiseen jälkitullauksin silloin, kun se ei kantamisen yhteydessä ole noudattanut asetuksen N:o 1854/89 3 ja 5 artiklassa säädettyjä määräaikoja, mikäli jälkitullaus on suoritettu asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa.

Oikeudenkäyntikulut

38 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Kreikan, Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on ratkaissut Dioikitiko Efeteio Thessalonikisin 24.10.1996 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Bulgariasta peräisin olevien kirsikoiden tuontia koskevasta tasoitusmaksusta 22 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 1591/92 säädetty tasoitusmaksu koskee myös teolliseen jalostukseen tarkoitettuja kirsikoita.

2) Taloudelliseen toimijaan, jolla on kokemusta tuonti- ja vientialalta ja joka on tietoinen tasoitusmaksun säätämiseen liittyvästä välittömästä riskistä, ei voida siinä tapauksessa, että kyseisestä maksusta tosiasiassa säädetään, soveltaa tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan ja tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 13 artiklan säännöksiä, kun

toimijalla olisi ollut mahdollisuus saada tasoitusmaksun säätäminen tietoonsa tutkimalla *Euroopan yhteisöjen virallista lehteä*, minkä se on laiminlyönyt.

3) Tulliviranomainen ei menetä oikeutta tasoitusmaksun kantamiseen jälkitullauksin silloin, kun se ei kantamisen yhteydessä ole noudattanut tullivelkaan perustuvien tuonti- tai vientitullien määrien kirjaamisesta tileihin ja niiden maksamisen edellytyksistä 14 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1854/89 3 ja 5 artiklassa säädettyjä määräaikoja, mikäli jälkitullaus on suoritettu asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa.

Hirsch Mancini Schintgen

Julistettiin Luxemburgissa 26 päivänä marraskuuta 1998.

R. Grass G. Hirsch

kirjaaja toisen jaoston puheenjohtaja